Datum
30 oktober 2026

Kenmerk
BBPZ/LS/RBos/26-104

Aan
Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie van KGG, cc VRO

Onderwerp
Begrotingsdebat Klimaat en Groene Groei

Geachte Kamerleden,

Woningcorporaties investeren volop in duurzame woningen en lagere energielasten voor huurders. Jaarlijks krijgen meer dan 150.000 corporatiewoningen energiebesparende maatregelen en inmiddels heeft bijna de helft van de voorraad energielabel A of beter. Corporaties willen dit tempo niet alleen vasthouden maar juist waar mogelijk versnellen. Hiermee dragen zij bij aan de klimaatdoelen, zorgen ze voor minder afhankelijkheid van aardgas en het terugdringen van energiearmoede.

Tegelijkertijd staat hun investeringsruimte waarmee dit alles mogelijk kan worden gemaakt onder druk. De aangekondigde ATAD-uitzondering is een belangrijke stap, maar maakt de Nationale Prestatieafspraken nog niet volledig financierbaar. Stabiele regelgeving en toegankelijke, langjarige financiering blijven daarom noodzakelijk. Naast stabiele regelgeving en toegankelijke, langjarige financiering is voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet noodzakelijk om nieuwbouw en verduurzaming daadwerkelijk te realiseren.

De afgelopen weken zijn er in de Commissies KGG en VRO diverse debatten geweest over verduurzaming, warmte en energiebesparing. Daarbij kwam steeds naar voren dat het kabinet bij de Voorjaarsnota in 2027 met voorstellen zal komen voor financiële invulling van de duurzaamheidsambities en dat daarbij de adviezen van het IBO Energietransitie van de woningvoorraad richting 2050 worden betrokken. In aanloop daar naartoe en voor de behandeling van de begroting van KGG komende week vragen wij uw aandacht voor de volgende punten. We gaan daarover ook graag met u in gesprek.

1. Stel ISDE en SVOH open voor woningcorporaties
De klimaatambities vragen om een financieel kader waarmee corporaties hun verduurzamingsplannen kunnen uitvoeren. Zij investeren tegelijkertijd in nieuwbouw, onderhoud, leefbaarheid én betaalbaarheid. Deze opgave knelt al een tijd en is, als we op deze manier doorgaan, niet haalbaar. De aangekondigde vrijstelling van ATAD voor woningcorporaties is een stap in de goede richting, maar lost het tekort om de opgave te realiseren alsnog niet volledig op.

Juist huurders met een laag inkomen hebben baat bij een structureel lagere energierekening. Toch kunnen woningcorporaties geen gebruikmaken van de ISDE voor isolatie en ventilatie en zijn zij uitgesloten van de Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (SVOH). Daarmee bereiken deze middelen een belangrijke groep kwetsbare huishoudens in energiearmoede niet.

Wij vragen uw Kamer om de ISDE voor isolatie en ventilatie open te stellen voor corporaties, gericht op 'B naar Beter', en ook de onderbenutte SVOH toegankelijk te maken voor corporaties. Vraag ook om structurele voortzetting van de ISDE na 2030. Openstelling maakt het mogelijk om bij geplande werkzaamheden direct een extra verduurzamingsstap te zetten. Het gaat nadrukkelijk niet om subsidiëring van de opgave die corporaties al zouden uitvoeren, maar om aanvullende klimaat- en betaalbaarheidswinst.

2. Maak verduurzaming van sociale huurwoningen haalbaar

Daarnaast mogen nieuwe verplichtingen deze opgave niet doorkruisen. Geef corporaties daarom stabiele doelen en ruimte om per complex de route te kiezen die de meeste CO_2-reductie en woonlastenbesparing oplevert. Voorkom kostbare tussenstappen door isolatie-eisen en de normering van verwarmingsinstallaties te verbinden aan de toekomstige warmtevoorziening en de Nationale Prestatieafspraken. Wij vragen uw Kamer om label- en warmtepompnormen integraal te betrekken bij de herijking van de Nationale Prestatieafspraken, zonder afzonderlijke C- en D-labelnormering of onnodige tusseninvesteringen. Voorkom daarbij hybride verplichtingen voor woningen die vóór 2040 volledig elektrisch worden of een terugverdientijd boven tien jaar hebben.

3. Borg betaalbare warmte en behoud het draagvlak voor verduurzaming

Warmtenetten zijn voor veel corporatiewoningen een passende aardgasvrije oplossing en kunnen de druk op het elektriciteitsnet beperken. Toch lopen projecten vast op hoge aansluit- en inpandige kosten en onzekerheid over de betaalbaarheid voor bewoners. Het kan niet zo zijn dat de smalste schouders, de zwaarste lasten moeten dragen. Structurele dekking van de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH) is daarom noodzakelijk om geplande aansluitingen te realiseren.
Wij vragen uw Kamer om structureel voldoende SAH-budget te borgen en af te zien van de generieke splitsing van het vastrecht. Versnel een relatieve prijsgarantie voor warmte en een eerlijke verdeling van de kosten van elektriciteits-, gas- en warmte-infrastructuur.

Daarnaast moet de energierekening voor aangesloten huishoudens aantrekkelijk en voorspelbaar zijn. De voorgenomen generieke splitsing van het vastrecht warmte lost de hoge onderliggende kosten niet op, maar verschuift deze naar verhuurders. Daarmee komt de investeringsruimte voor verduurzaming, onderhoud en nieuwbouw nog verder onder druk te staan evenals de realisatie van nieuwe warmtenetten.

4. Laat zonnepanelen ook voor huurders blijven lonen

Ongeveer 500.000 sociale huurwoningen hebben zonnepanelen. De afschaffing van de salderingsregeling en onzekerheid over terugleverkosten en -vergoedingen maken het steeds moeilijker om huurders een aantrekkelijk aanbod te doen. Verlaging van servicekosten of de energieprestatievergoeding kan bewoners ontzien, maar zonder compensatie gaat dit ten koste van andere investeringen. Wij vragen uw Kamer om eenmalige compensatie voor lagere servicekosten en energieprestatievergoedingen, zonder afwenteling op andere of toekomstige huurders.

Tegelijkertijd bieden energiedelen, lokale opslag en slimme aansturing kansen om bestaande opwek beter te benutten. Daarvoor zijn eenvoudige regels en gerichte ondersteuning nodig. Maak energiedelen samen met huurders, corporaties en andere consumenten eenvoudig en aantrekkelijk en ondersteun netontlastende opslag en slimme aansturing, rekening houdend met vermeden netverzwaring. Zo blijven huurders profiteren van duurzame energie en behouden we het draagvlak voor verdere verduurzaming.

5. Zorg dat netbewust bouwen en verduurzamen daadwerkelijk mogelijk worden

Netcongestie mag de bouw van sociale huurwoningen en de verduurzaming van bestaande woningen niet laten vastlopen. De aangekondigde maatregelen om het elektriciteitsnet beter te benutten en sneller uit te breiden moeten daarom leiden tot concrete aansluitmogelijkheden. Stuur daarbij op aantoonbare resultaten: kortere wachttijden, extra beschikbare netcapaciteit en meer aansluitingen.

Corporaties willen bijdragen aan netbewuste nieuwbouw. Gebiedsgerichte afspraken over de beschikbare netcapaciteit bieden daarvoor de meeste kansen, in plaats van generieke aanvullende eisen aan individuele woningen via het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Daar moet wel aansluitzekerheid tegenover staan. Wij vragen uw Kamer te borgen dat projecten die aantoonbaar binnen een vooraf afgesproken netbudget blijven, ook daadwerkelijk kunnen worden aangesloten. Voorkom dat aanvullende maatregelen en investeringen worden gevraagd zonder voldoende zekerheid over aansluiting. Flexibiliteit en slimmer netgebruik zijn daarbij een aanvulling op, en geen vervanging van, noodzakelijke netuitbreiding.

Mocht u vragen hebben, of nadere informatie willen, neemt u dan gerust contact op met mij of mijn collega Richard Bos (via r.bos@aedes.nl of tel. 06-51926072)

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Liesbeth Spies
Voorzitter